

MAGYAR KÖZJOGTUDOMÁNY ÉS KOMPARATISZTIKA A DUALIZMUS KORÁBAN – MÓDSZEREK, SZEMÉLYEK, TÉMÁK CÍMŰ KONFERENCIA

ELŐSZÓ A TANULMÁNYOKHOZ

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem mindig is támogatta és most is támogatja, hogy tanszékei egyben kutatóműhelyként is működjenek – akár külön-külön, akár egymással összefogva. Az együttműködés kérdését rendszerint a kutatandó téma jellege határozza meg, hiszen vannak témák, amelyeket önállóan (azaz egy-egy tanszék keretein belül) is fel lehet dolgozni, másokhoz pedig mindenképpen szükséges a szélesebb összefogás. Ennek megfelelően a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Közigazgatás-tudományi Karán működő Európai és Összehasonlító Közjogi Tanszék az oktatási feladatok teljesítése mellett igyekszik bekapcsolódni a különböző átfogó, sokszor már folyó kutatásokba, de emellett törekszik kialakítani saját kutatási prioritásait is.

Ezek a prioritások természetesen igazodnak a tanszék európai és összehasonlító profiljához. Az is figyelembe veendő, hogy a jogi, egyúttal közigazgatási komparatiztika azon kevés műhelyeinek egyikéről van szó, amely az elmúlt időszakban intézményesen is önállósodni tudott, azaz önálló tanszékké vált, ami nemcsak a szakmai lehetőségeket, de a szakmai felősséget is növeli.

Az Európai és Összehasonlító Közjogi Tanszék egyik fontos kutatási prioritása a magyar közjogi komparatiztika történetének a kutatása. Ebből a célból a tanszék idén egy konferenciasorozatot indított útjára, amely a tudománytörténeti szempontból meghatározó korszakokra tekintettel igyekszik körüljárni a közjogi komparatiztika fontosabb állomásait. Az első rendezvényre 2015. május 11-én került sor, amelyen a tanszék oktatói mellett a doktoranduszok is előadást tartottak. A sorozatindító tudományos ülés az 1918 előtti korszakra koncentrál, vagyis az előadások a magyarországi polgári kori közjogi komparatiztika első időszakára összpontosítottak. Az előadók mindenekelőtt bizonyos alapkérdéseket igyekeztek körüljárni. Mikortól datálható a jog-összehasonlító tudomány, illetve az összehasonlító módszer megjelenése Magyarországon? Kik voltak a komparatiztika, ezen belül is a közjogi komparatiztika korai művelői? Miként viszonyult a közjogi komparatiztika a rokon tudományágakhoz? Melyek voltak a komparatistákat foglalkoztató legfontosabb tudományos,

módszertani és terminológiai kérdések? Mely államokra, térségekre terjedt ki figyelmük? Az előadások arra is igyekeztek választ keresni, hogy milyen tudományterület felől érkeztek a komparatistika művelői, továbbá milyen nyelvismerettel rendelkeztek, s miként viszonyult hozzájuk a tágabb értelemben vett szakmai közösség. Az első szakmai rendezvény természetesen még nem tudott (nem is tudhatott volna) minden felmerülő kérdésre kielégítő választ adni. Az mindenesetre nyilvánvalóvá vált, hogy a munkát folytatni kell, és újabb személyeket, módszereket, illetve témákat célszerű a vizsgálat látókörébe bevonni. A májusi konferencián elhangzott előadások alapján született írásokból pedig egy válogatás készült, amelynek remélhetőleg a későbbiekben lesz majd még folytatása. Ezeket az írásokat ajánljuk most a tisztelt Olvasó figyelmébe.